

Szegedi Egyetem

évf. 12. szám

A SZEGEDI FELSZÓKOTATÁSI INTÉZMÉNYEK LAPJA

1963. augusztus 10.

Megszűnik a szegedi Felsőfokú Tanítóképző Intézet Örököse a Tanárképző Főiskola

A Magyar Közlöny 1. évi június 2-i számában kormányrendelet jelent meg a Szegedi Tanítóképző Intézet megszüntetéséről. A hivatalos tömörségű néhány mondat záróakkordja annak a folyamatnak, amely az év március 6-án kezdődött, s amely azóta érthetően erősen foglalkoztatta nemcsak a közvetlenül érdekeltet, hanem az egész város közvéleményét is.

Március 6-án Molnár János miniszterhelyettes elvtárs a megyei és városi párt-illetéleg állami vezetőkkel folytatott megbeszélés után közölte a tanítóképző igazgatójával a Művelődésügyi Minisztérium Kollégiumának azt a határozatát, amelynek értelmében

a Szegedi Tanítóképző Intézetet augusztus 1-vel megszüntetik és személyi állományát, felszerelését, épületét a Tanárképző Főiskola fejlesztésére használják fel.

Azt is közölte, hogy a határozatot hosszas és alapos mérlegelés előzte meg, hiszen egy jól működő intézmény megszüntetéséről volt szó. A döntést kiváltó okokat a miniszterhelyettes elvtárs részletesen ismertette.

Kétségtelen tény, hogy általános iskoláink felső tagozatán nagy a tanárhány. Az itt működő pedagógusoknak mintegy 50 százaléka nem rendelkezik szaktárgy tanítással a jogosító oklevéllel. Ebből következik, hogy a szaktanárhányt a tanárképző főiskolát végzett fiatal pedagógusok száma gyors megemelésével történő felzárkózásra sürgős, tovább már nem halasztható feladattá vált.

Kétféle megoldás jöhetett számításba: vagy új tanárképző főiskola létesítése, vagy a meglévő négy intézet kapacitásának növelése. Tekintettel a gyors megoldás szükségességére, nagy beruházásokra, építkezésekre most nem lehetett gondolni, hiszen az ilyen munkák évekig elhúzódnak. Ha olyan városban szervezzük főiskolát, amely korábban felsőoktatási intézménnyel nem rendelkezett, csaknem megoldhatatlan nehézségekkel találjuk szembe magunkat. A megfelelő oktatói kar, technikai felszerelés stb. biztosítása nagyon nehéz helyzetet teremtett egy évvel ezelőtt Nyíregyházán is.

Nem bizonyult járhatónak a másik út sem, a meglévő főiskolák kapacitásának növelése. A működő főiskolák (Eger, Pécs, Szeged) már így is zsúfoltak.

Szeged egyetlen olyan városunk, ahol együtt van a tanító- és tanárképzés. Ez a helyzet vetette fel a megoldás gondolatát: a Szegedi Tanítóképző Intézet feloldozását a tanárképzés céljaira.

Az országban eddig 11 tanítóképző működött. Igaz, tanítóhiány is van, de ez relatív, hiszen jórészt abból adódik, hogy a tanítók jelentős része — képzés nélkül — felső tagozaton tanít. Ha a tanárhányt sikerül felszámolnunk, akkor egyúttal a tanítóhiány is megszűnik. A megmaradó 10 tanítóképző 8—10 fős keretemeléssel egyébként is pótolni fogja a szegedi kiesést.

Ezt a megoldást népgazdasági szempont is indokolta, hiszen anyagi áldozatok

nélkül is lehetővé teszi a Szegedi Tanárképző Főiskola bővítését mind dologi, mind káderfejlesztési vonatkozásban.

Ez a világos érvelés azt a látszatot keltheti, mintha a probléma valójában nem is lett volna túlságosan bonyolult. Ahhoz, hogy a döntésről reális képet adhassunk, rá kell mutatnunk azokra a felhozható ellenérvekre is, amelyeket ugyancsak gondosan meg kellett vizsgálni.

Többek között felmerült a kérdés: Vajon ez a megoldás nem kerül-e forintok nélkül is túlságosan sokba? Hiszen az ország egyik legdrágább, éppen az idén 120 éves tanítóképzőjét szüntetik meg. Mivel a főiskolai rangra emelt Szegedi Tanítóképző Intézet 8 középiskolai tanítóképzőt pótol, most Dél-Magyarország egyetlen tanítóképzője szűnik meg. Pedig ez az intézet, mint felsőoktatási intézmény is jól megállta helyét, s alig négyéves múltja ellenére oktató-nevelő munkájával vitathatatlanul máris nagy elismerést és megbecsülést szerzett. Ezt is meg kellett fontolni!

A pedagógiai együttműködés, a KISZ-kollégiumok létrehozása terén, általában a nevelőképzés fejlődése szempontjából már eddig is erőteljesen megmutatkozott annak az országos viszonylatban teljesen egyedülálló helyzetnek az előnye, hogy városunkban a Tanítóképző Intézet, a Tanárképző Főiskola, és a József Attila Tudományegyetem a nevelői munka minden területére képzett pedagógusokat. Ez a helyzet nagyon sok, eddig még korántsem kiaknázott lehetőséget rejtett magában.

Az épülettel kapcsolatban is több probléma vetődött fel. Termei — a jelenlegi állapotban — a tanítóképzés céljaira minden tekintetben alkalmasak voltak. A Tanárképző Főiskola teremigénye azonban a tanszéki rendszer, a szakosodás miatt nagyobb átalakításokat feltétlenül szükségessé tesz.

Azt is mérlegelni kellett, hogy a Szegedi Tanítóképző Intézet nemcsak nevelőképző főiskola volt, hanem egyúttal a Csongrád- és Békés megye tanítóinak továbbképzési centruma is.

A megoldás keresése közben ellenérvként az a gondolat is felmerült, hogy az általános iskola felső tagozatán jelenlegi tanárhány esetleg csak látszólagos. Ugyanis elképzelhető, hogy a most képzés nélkül működő nevelők nem adják át idővel a helyüket, hanem levelező tagozaton oklevelet szereznek.

Ezek a gondolatok, tehát a szocialista nevelőképzés problémái a rendelet megjelenéséig nemcsak a közvetlenül érdekeltet foglalkoztatták, hanem a város, sőt bizonyos vonatkozásban Csongrád és Békés megye közvéleményét is. Valójában örvendetes ez a törődés. Ha a közösség problémájáról van szó, kötelességünk töprengeni a leginkább célravezető megoldásokon.

A kollégiumi határozat most már törvényt vált, s a végrehajtás folyamatban van. A részletproblémák megoldásánál a Művelődésügyi Minisztérium és a Tanárképző Főiskola ille-

tekes vezetői messzemenő humanitást tanúsítanak.

A jelenlegi első- és második éves hallgatók a bajai Tanítóképző Intézet jogi védnöksége alatt Szegeden fejezhetik be tanulmányaikat, lényegében mostani tanáraik vezetésével. A Tanítóképzőben működő tanárok döntő többsége ugyanis anyagi veszteség nélkül átkerül a Főiskola tanszékeire. A Tanárképző Főiskola hallgatói létszámának ütemes fejlesztése lehetőséget ad arra, hogy az átkerülő tanárok az elkövetkező két éven át a tanítóképzős hallgatók oktatását folytathassák.

Néhány tanár a Tudományegyetem intézetéhez kap majd kinevezést. Sajnos, olyan tanárok is vannak, akik szaktárgyaik speciális volta miatt a Főiskola fejlesztési tervébe nem illesznek bele. Ezek elhelyezéséről a városi tanács művelődésügyi osztálya gondoskodik.

A Szegedi Tanítóképző Intézet oktatói kara négy

éven át csaknem teljesen förtelen úton járt. A kommunista tanítóképzést szolgálva sok nehézséget kellett leküzdenie. Az egy évvel ezelőtt kibocsátott fiatal nevelőkről, valamint a szakgyakorlatos hallgatókról kapott hivatalos vélemények és tájékoztatások alapján nyugodtan elmondhatjuk, hogy ez a munka minden tekintetben eredményes volt.

Az intézetben jó tanári kollektíva és erős pártszervezet, kovacsoldott össze. Ennek az oktatói karnek a tagjai most különböző munkahelyekre kerülnek. Meggyőződésünk: bárhol dolgoznak is majd, munkájukat ugyanolyan lendülettel, hivatásteretettel és eredményesen végzik, mint a Tanítóképzőben, és az új közösségnek is olyan aktív, harcos tagjai lesznek, mint a régiek. Új munkahelyükön fogadják őket megértő szeretettel.

Valkusz Pál

Tapasztalatcsere a szegedi és az ogyesszai egyetemek tanárképző munkájáról

Ogyesszai pártmunkás küldöttség látogatása a József Attila Tudományegyetemen

A közelmúltban három tagú pártmunkás delegáció érkezett Szegedre testvérvárosunkból. Ogyesszából Lidia Gladkajának, az ogyesszai területi pártbizottság titkárának vezetésével. A delegáció tagjai, Jurij Szlebnjev, a November kerületi pártbizottság titkára és Anatolij Stokalo, a Tudományos Ismeretterjesztő Társulat ogyesszai területi bizottságának titkára főként városunk kulturális és ideológiai munkájával kívántak megismerkedni, mivel mindannyian ilyen munkaterületen dolgoznak.

Igy többek között látogatást tett a küldöttség Sándor János, a városi pártbizottság titkára, Szógi István, a városi pártbizottság osztályve-

zetője és Sárközi István, a városi pártbizottság munkatársa kíséretében a József Attila Tudományegyetemen is, ahol dr. Antalffy György rektor, a megyei párt végrehajtóbizottság tagja, dr. Márta Ferenc, a tudományegyetem pártbizottságának titkára, valamint más egyetemi vezetők fogadták a kedves vendégeket.

A Lidia Gladkaja vezette küldöttség tagjai és a szegedi egyetemi vezetők között szívélyes tapasztalatcsere jellegű beszélgetés zajlott le a szegedi és az ogyesszai egyetem munkájáról. Szóba kerültek a tanárképzés különféle problémái, kölcsönös gondjai a beszélgetés során. A vendégek a tudományos utánpótlás kérdéseiről

is érdeklődtek, de szóba kerültek az egyetemi oktató nevelő munka és tudományos kutató munka más problémái is.

Kedves emlékeül a vendéglátók és vendégek számára egyaránt kellemes és hasznos találkozásnak, a beszélgetés végén a küldöttség vezetője, Lidia Gladkaja emléksorokat írt a József Attila Tudományegyetem vendégkönyvébe.

Testvérvárosunk küldöttei öt napot töltöttek Szegeden. Hisszük, hogy ez a látogatás még szorosabbra fűzte a két város, Ogyessza és Szeged kibontakozó barátságát, testvéri kapcsolatát, amely a jövőben bizonyára kifejezésre jut majd egyetemeink kapcsolatában is.

Baráti eszmecsere folytatott az ogyesszai pártmunkásküldöttség a szegedi József Attila Tudományegyetem vezetőivel. Képzünk a találkozást örökölte meg. Balról jobbra Sárközi István, a városi pártbizottság munkatársa, Lidia Gladkaja, az ogyesszai területi pártbizottság titkára, dr. Antalffy György rektor, a megyei párt végrehajtó bizottság tagja és Jurij Szlebnjev, a November kerületi pártbizottság titkára.

A tartalomról:

A Szabadtéri Játékok és egyetemeink kapcsolatáról

Tízezer éves leletek
— húszéves kutatók

A magyar matematikus utánpótlás
„fellegvára”

Eszmecsere

Orvosaink kitüntetése

Semmelweis Ignác születésének 145. évfordulója alkalmából számos kitűnő orvosunk, professzorunk kapott kitüntetést. A kitüntetettek között volt dr. Petri Gábor egyetemi tanár, a szegedi Orvostudományi Egyetem I. számú sebészeti klinikájának igazgatója és dr. Szilárd János tanársegéd, az egyetem ideg és elmeklinikájának munkatársa.

Petri professzor, aki a „Kiváló orvos” kitüntetést kapta, hatodik éve igazgatója az I. számú sebészeti klinikának. Ez alatt az idő alatt jelentősen fejlődött a klinika. Bővült az ágylétszám, s a sebészet több új szakágát vezették be. Művese-állomás létesült s a klinika immár nemzetközi hírnevet szerzett sikeresen végrehajtott bonyolult szív és tüdő-műtétjeivel.

Sokszáz embernek adta vissza műtétjével egészségét, életét a Petri-klinikán dolgozó orvosok. Az egyre növekvő igények, a növekvő feladatok szükségessé tették a klinika orvosi karának bővítését, a klinika műszer-apparátusának gyarapítását, laboratóriumainak korszerűsítését.

Az Egészségügyi Minisztérium erkölcsi és anyagi támogatása lehetőséget adott a feladatok megvalósítására.

A klinikán dolgozó orvosok az általános sebészeti képzés mellett egy-egy speciális sebészeti munkaterületen is képzettséget szereznek. Ezt a helyes törekvést a klinika minden eszközzel támogatja s külső és belső tapasztalatcserevel, tanulmányutakkal is segíti orvosi szaktudásának maximális szintre emelését.

Dr. Petri Gábor orvosi és klinikai igazgatói munkája mellett is tud arra időt szakítani, hogy a közösség érdekében a társadalmi élet más területein, más tisztségekben végezzen áldozatkész munkát. Jelenleg mint Csongrád megye egyik országgyűlési képviselője jár el választói érdekében, akik becsülését, bizalmát és szeretetét gondos és lelkiismeretes képviselői tevékenységével igyekszik viszonozni.

Az „Erdemes orvos” kitüntetés új szegedi birtokosa, dr. Szilárd János ideggyógyász a közelmúltban részt vett a szovjet ideg és elmeorvosok negyedik kongresszusán. Távollétében kapta meg a kitüntetést, amely hazaérkezésekor már otthonában várta. A megtisztelő cím nemcsak orvosi munkáját jutalmazza, hanem azt az áldozatkész társadalmi munkát is, amelyet a szegedi Orvostudományi Egyetemen az orvosképzés, az egyetemről kikerülő fiatal orvosok ideológiai-eszmei képzettsége érdekében fejt ki.

A Szovjetunióban — mint elmondta — azt tapasztalták, hogy az egészségügyi kormányzat jelentőségéhez mérten megbecsülte és megfelelően segíti, támogatja az ideg és elmeorvosok munkáját. Ezt mutatta a kongresszus színvonala s ezt mutatták a meglátogatott, korszerűen berendezett intézetek is.

Itt, a szegedi ideg és elmeklinikán Dél-Magyarország egész területéről fogadnak és kezelnek beteget. A növekvő feladatoknak további korszerűsítés és bővítés nélkül nehezen tud már eleget tenni a klinika s ezért méltányosnak látszik az a kívánság, hogy egészségügyi kormányzatunk az eddiginél nagyobb mértékben támogassa a szegedi klinikán dolgozó ideg és elmeorvosok gyógyító és tudományos kutató munkáját.

Száz új elsőéves a Gyógyszerésztudományi Karon

A gyógyszerésztudományi karon július első hetében lezajlott felvételi vizsgák eredményeként mintegy száz elsőéves hallgató nyert felvételt a 1963/64. tanévre. A jelöltek az új felvételi vizsgarend szerint vizsgáztak, amely nagyobb mértékben figyelembe veszi nemcsak a jelöltek felkészültségét, hanem tekintettel van a középiskolában végzett munkára is. Megállapítható volt, hogy a felvételi vizsgák az előző évekhez viszonyítva tárgyilagossabb képet adnak a jelöltek felkészültségéről és módot adnak a legmegfelelőbbek kiválasztására.